

Poznámky k vydaniu

---

openSUSE Leap je slobodný a na Linuxe založený operačný systém pre PC, notebook alebo server. Môžete surfovať po Webe, spravovať svoje e-maily a fotografie, robiť kancelársku prácu, prehrávať videá či hudbu a užiť si veľa zábavy!

Publication Date 2021-02-11 , 42.3.2019 1025.47f19083

Obsah

- 1 Inštalácia 2
- 2 Zvýšenie verzie systému 4
- 3 Všeobecné 11
- 4 Ďalšie informácie a spätná väzba 13

Dosiahol sa koniec obdobia podpory pre openSUSE Leap 42.3. Ak chcete udržať svoje systémy aktuálne a bezpečné, zvýšte verziu na aktuálnu verziu openSUSE. Pred spustením zvýšenia verzie skontrolujte, či sú aplikované všetky aktualizácie pre openSUSE Leap 42.3.

Viac informácií o zvýšení verzie na aktuálnu verziu openSUSE nájdete na <http://en.opensuse.org/SDB:Distribution-Upgrade>.

Ak zvyšujete zo staršej verzie na toto vydanie openSUSE Leap, pozrite si predchádzajúce poznámky k vydaniu, ktoré sú uvedené tu: http://en.opensuse.org/openSUSE:Release_Notes.

Informácie o projekte sú k dispozícii na <https://www.opensuse.org>.

1 Inštalácia

Táto časť obsahuje poznámky týkajúce sa inštalácie. Podrobné pokyny na zvýšenie verzie nájdete v dokumentácii na <https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/part.basics.html>.

1.1 Inštalácia minimálneho systému

Aby sa zabránilo nainštalovaniu niektorých veľkých odporúčaných balíkov, šablóna pre minimálnu inštaláciu používa inú šablónu, ktorá je v konflikte s neželanými balíkmi. Táto šablóna `patterns-openSUSE-minimal_base-conflicts` sa môže po inštalácii odstrániť.

Treba upozorniť, že minimálna inštalácia nemá firewall v predvolenom nastavení. Ak ho potrebujete, nainštalujte `SuSEfirewall2`.

1.2 UEFI—Unified Extensible Firmware Interface

Pred inštaláciou openSUSE na systéme, ktorý sa zavádza pomocou UEFI (Unified Extensible Firmware Interface), odporúča sa skontrolovať akékoľvek aktualizácie firmvéru, ktoré odporúča dodávateľ hardvéru a, ak sú k dispozícii, inštalácia takýchto aktualizácií. Predinštalácia Windows 8 alebo novšieho systému je silným náznakom, že váš systém štartuje pomocou UEFI.

Pozadie: Niektoré firmware UEFI obsahujú chyby, ktoré spôsobujú nefunkčnosť, ak je zapísaných do úložného priestoru UEFI príliš veľa dát. Nikto v skutočnosti nevie, koľko je to “príliš veľa”.

openSUSE znižuje riziko tým, že nezapisuje viac než základné minimum potrebné pre štart OS. Toto minimum znamená oznámenie pre firmware UEFI, kde se nachádza správca štartu openSUSE. Upstream funkcie jadra Linuxu, ktoré používajú úložný priestor UEFI pre uloženie informácií o štarte systému a jeho zrútení (`psstore`) boli v predvolenom nastavení zakázané. Napriek tomu je doporučené nainštalovať každú aktualizáciu pre firmware, ktorú výrobca odporúča.

1.3 UEFI, GPT a MS-DOS oddiely

Spolu so špecifikáciou UEFI/EFI prišiel nový štýl rozdelenia diskov: GPT (GUID Partition Table). Táto nová schéma používa globálne jedinečné identifikátory (128-bitové hodnoty zobrazené ako 32 hexadecimálnych čísl) pre identifikáciu zariadenia a typov oddielov.

Okrem toho špecifikácia UEFI tiež umožňuje štandardné MBR (MS-DOS) oddiely. Linuxoví správcovia štartu (ELILO alebo GRUB2) skúšajú automaticky generovať GUID pre tieto staršie oddiely a zapísať ich do firmware. Takýto GUID sa môže často meniť, čo spôsobuje prepísanie firmvéru. Prepis sa skladá z dvoch rôznych operácií: odstránenie starého záznamu a vytvorenie nového, ktorý nahradí pôvodný.

Moderný firmware má garbage collector, ktorý zhromažďuje vymazané záznamy a uvoľňuje pamäť vyhradenú pre staré záznamy. Problém nastáva, keď chybný firmware nezhrromažďuje a neuvoľňuje záznamy; môže to skončiť s nespustiteľným systémom.

Ak chcete tento problém vyriešiť, zmeňte starší MBR diskový oddiel na GPT.

1.4 Aktualizácia Kernel Graphics Stack

Aktualizácia grafického zásobníka až po kód jadra 4.9.x na openSUSE Leap 42.3 sa poskytuje prostredníctvom balíka `drm-kmp-default` namiesto spätného začlenenia množstva opráv do samotného jadra. Obvykle sa tento balík nainštaluje automaticky pri inštalácii, keď sa na vašom počítači nájde príslušné grafické zariadenie.

KMP poskytuje používateľom aj ďalší prínos: môžete sa ľahko vrátiť späť na kód jadra 4.4.x odinštalovaním tohto balíka. Keď čelíte kritickému problému, ako je zablokované GPU, pokúste sa balík odinštalovať, ako je uvedené nižšie, potom reštartujte a opätovne skúste:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

1.5 Zmeny pre používateľov inštalujúcich ovládač Nvidia ručne

Na openSUSE Leap 42.3 musíte najprv odinštalovať balík `drm-kmp-default` pred tým, než budete môcť manuálne nainštalovať ovládače Nvidia pomocou shell skriptového archívu `.run`:

```
zypper rm drm-kmp-default
```

Ak inštalujete RPM balíky, ktoré poskytuje spoločnosť Nvidia, tento problém nebude mať vplyv, pretože v tomto prípade sa balík `drm-kmp-default` automaticky nahradí počas inštalácie ovládača.

Ak sa rozhodnete neskôr odinštalovať ovládač Nvidia, preinštalujte balík `drm-kmp-default`.

Viac informácií nájdete na https://bugzilla.suse.com/show_bug.cgi?id=1044816.

2 Zvýšenie verzie systému

Táto časť obsahuje poznámky týkajúce sa zvýšenia verzie. Podrobné pokyny na zvýšenie verzie nájdete v dokumentácii na <https://doc.opensuse.org/documentation/leap/startup/html/book.opensuse.startup/cha.update.osuse.html>.

Okrem toho skontrolujte *Oddiel 3.1, "Zastarané balíky"*.

2.1 Zvýšenie verzie systému z openSUSE Leap 42.2

2.1.1 Odstránené a nahradené balíky

Nasledujúce balíky boli odstránené alebo nahradené v porovnaní s openSUSE Leap 42.2:

- `ldapjdk`: Zlyhá zostavenie na 42.3.
- `libatlas3`: Zlyhá zostavenie na 42.3.
- `castor`: Zlyhá zostavenie na 42.3.
- `fontinfo`: Nikdy nebolo zamýšľané, že sa vydá ako stabilný balík.
- `plasma5-mediacentre`: Opustené pôvodným vývojom po verzii 5.7.3.
- `perl-Mojolicious-Plugin-Bootstrap3`: Odmietnuté pôvodným vývojom, funkcionality je nahradená `perl-Mojolicious-Plugin-AssetPack`.

- qtsharp: Zlyhá zostavenie na 42.3.
- rubygem-mysql: Nahradené s rubygem-mysql2.

2.1.2 Ovládač Synaptics Touchpad s KDE Plasma

V openSUSE Leap 42.2 nebol ovládač X11 synaptics (balík xf86-input-synaptics) nainštalovaný v predvolenom nastavení (pozrite si *Oddiel 2.2.4, “Ovládač Synaptics X môže zhoršiť dojem použitia touchpadu pod GNOME”*). Avšak KDE Plasma ponúka len obmedzené možnosti konfigurácie pre náhradu, libinput.

V openSUSE Leap 42.3 je balík xf86-input-synaptics nainštalovaný spolu s desktopom KDE Plasma (odporúčané od plasma5-workspace).

2.1.3 Zmeny v indexovaní KDE Desktop Search

V openSUSE Leap 42.3 hľadanie na ploche indexuje v predvolenom nastavení iba názvy súborov, nie obsah súborov.

Indexovanie obsahu súborov musí byť opätovne povolené manuálne, aj keď bolo predtým povolené, pretože predchádzajúce predvolené nastavenie nebolo uložené do konfigurácie. Ak tak chcete urobiť, postupujte nasledovne:

1. Pomocou hlavného menu alebo cez krunner otvorte *Konfiguráciu pracovnej plochy*.
2. Kliknite na *Hľadať*.
3. Aktivujte zaškrtávacie pole *Tiež indexovať obsah súborov*.
4. Kliknite na *Použiť*.

2.1.4 Shorewall má zvýšenú verziu na 5.1

V openSUSE Leap 42.3 má Shorewall zvýšenú verziu na posledné stabilné vydanie 5.1. Pri zvýšení verzie shorewall a shorewall6 bude administrátor upozornený, že je potrebné zvýšenie verzie konfiguračných súborov.

Dokumentácia je k dispozícii na <http://shorewall.net/> .

ZVÝŠENIE VERZIE SHOREWALL

1. S právmi správcu systému v sedení konzoly spustite:

```
root #shorewall update -a /etc/shorewall
```

2. Prispôbte svoju konfiguráciu novšej syntaxi v prípadoch, kde to nástroj pre vás nevykoná. Toto by sa zvyčajne malo vyžadovať len pri špecifických, veľmi zložitých konfiguráciách.
3. Overenie a otestovanie výslednej konfigurácie pomocou:

```
root #shorewall try /etc/shorewall
```

Ak všetko funguje, reštartujte počítač alebo reštartujte službu pomocou:

```
root #systemctl restart shorewall.service
```


PoznámkaZvýšenie verzie **shorewall6**

Process zvýšenia verzie pre **shorewall6** zodpovedá procesu pre **shorewall** popísaný v *Postup 1, "Zvýšenie verzie Shorewall"*. Musíte však nahradiť všetky inštancie **shorewall** s **shorewall6**.

2.1.5 Verzie balíkov GCC 6 sa zhodujú s balíkmi dodávanými s SLE 12 SP3

openSUSE Leap 42.2 bolo omylom dodávané s novšou verziou GCC 6, aká bola dodávaná so SUSE Linux Enterprise v tej dobe. Toto bolo opravené v openSUSE Leap 42.3, ktoré je dodávané s rovnakými verziami balíkov GCC 6 ako SUSE Linux Enterprise 12 SP3.

Ak sú však nainštalované balíky GCC 6, povedie to k nútenému zníženiu verzie balíkov počas zvýšenia verzie operačného systému.

2.2 Zvýšenie verzie systému z openSUSE Leap 42.1

2.2.1 Odstránené a nahradené balíky

Nasledujúce balíky boli odstránené alebo nahradené v porovnaní s openSUSE Leap 42.1:

- arista: Nahradené s transmageddon.
- cadabra: Zdrojový kód sa už nezostavuje. Nástupca, [Cadabra 2 \(http://cadabra.science/\)](http://cadabra.science/) ešte nie je stabilný.
- dropbear: Odstránené, pretože neexistujú žiadne významné výhody oproti openssh.
- emerillon: Nahradené s gnome-maps.
- gnome-system-log: Nahradené s gnome-logs.
- hawk: Nahradené s hawk2.
- ksnapshot: Nahradené s spectacle.
- labplot: Aplikácia Labplot bola nahradená s jej Qt5 verziou nazvanou labplot-kf5. Ak aktualizujete z inštalácie openSUSE Leap 42.1, na ktorej je labplot nainštalovaná, dostanete labplot-kf5 automaticky.
- nodejs: Premenované na nodejs4.
- psi: Nahradené s psi+.
- python-moin: Nahradené s moinmoin-wiki. Len premenovanie, nie zvýšenie verzie - prakticky totožná rýchla náhrada.
- ungifsicle: Nahradené s gifsicle.
- xchat: Nahradené s hexchat.

2.2.2 /var/cache na vlastnom podzväzku pre snímky a obnovenie

/var/cache obsahuje veľké množstvo veľmi premenlivých dát, ako je napríklad vyrovnávacia pamäť pre Zypper s RPM balíkmi v rôznych verziách pre každú aktualizáciu. V dôsledku ukladania dát, ktoré sú väčšinou nadbytočné, ale vysoko premenlivé, môže sa veľmi rýchlo zvýšiť množstvo miesta na disku, ktoré snímka zaberá.

Na vyriešenie tohto presuňte `/var/cache` na samostatný podzväzok. Na novej inštalácii openSUSE Leap 42.3 sa to robí automaticky. Ak chcete previesť existujúci koreňový súborový systém, vykonajte nasledujúce kroky:

1. Zistite názov zariadenia (napríklad `/dev/sda2` alebo `/dev/sda3`) koreňového súborového systému:

```
df /
```

2. Identifikujte rodičovský podzväzok všetkých ostatných podzväzkov. Pre inštalácie openSUSE 13.2 je podzväzok nazvaný `@`. Ak chcete zistiť, či máte podzväzok `@`, použite:

```
btrfs subvolume list / | grep '@'
```

V prípade, že je výstup tohto príkazu prázdny, nemáte podzväzok pomenovaný `@`. V tom prípade budete môcť pokračovať s podzväzkom ID 5, ktorý bol použitý v starších verziách openSUSE.

3. Teraz pripojte žiadaný podzväzok.

- Ak máte `@` podzväzok, pripojte tento k dočasnému bodu pripojenia:

```
mount <root_device> -o subvol=@ /mnt
```

- Ak nemáte podzväzok `@`, pripojte namiesto toho podzväzok ID 5:

```
mount <root_device> -o subvolid=5 /mnt
```

4. `/mnt/var/cache` môže už existovať a mohol by byť rovnaký ako adresár `/var/cache`. Ak chcete zabrániť strate dát, presuňte ho:

```
mv /mnt/var/cache /mnt/var/cache.old
```

5. Vytvorte nový podzväzok:

```
btrfs subvol create /mnt/var/cache
```

6. Ak teraz existuje adresár `/var/cache.old`, presuňte ho do nového umiestnenia:

```
mv /var/cache.old/* /mnt/var/cache
```


Ak tomu tak nie je, namiesto toho urobte:

```
mv /var/cache/* /mnt/var/cache/
```

7. Prípadne môžete odstrániť /mnt/var/cache.old:

```
rm -rf /mnt/var/cache.old
```

8. Odpojte podzvázok z dočasného bodu pripojenia:

```
umount /mnt
```

9. Pridajte záznam do /etc/fstab pre nový podzvázok /var/cache. Použite existujúci podzvázok ako šablónu, z ktorej sa kopíruje. Uistite sa, že ste nechali UUID nedotknuté (toto je UUID koreňového súborového systému) a dôsledne zmeňte názov podzvázku a jeho bod pripojenia na /var/cache.

10. Pripojte nový podzvázok ako je to uvedené v /etc/fstab:

```
mount /var/cache
```

2.2.3 GNOME Keyring sa už neintegruje s GPG

Integrovaný GPG agent v GNOME Keyring bol odstránený. Preto GNOME Keyring už nemožno použiť na spravovanie GPG kľúčov. Stále môžete spravovať GPG kľúče na príkazovom riadku pomocou nástroja gpg.

2.2.4 Ovládač Synaptics X môže zhoršiť dojem použitia touchpadu pod GNOME

V openSUSE Leap 42.1 bol ovládač Synaptics X (balík xf86-input-synaptics) nainštalovaný v predvolenom nastavení, ale mal nižšiu prioritu ako ovládač libinput (xf86-input-libinput).

S openSUSE Leap 42.3:

- Ovládač Synaptics X už nie je nainštalovaný v predvolenom nastavení.
- Keď je nainštalovaný ovládač Synaptics X, bude mať prednosť pre všetky touchpad zariadenia.
- Ovládač Synaptics X už nie je podporovaný v GNOME. To znamená, že keď je ovládač nainštalovaný, touchpady Synaptics je možné konfigurovať iba do tej miery, ako dá základná myš.

Ak nepoužívate Synaptics touchpad a máte veľké množstvo vlastnej konfigurácie pre ovládač Synaptics, odstráňte balík z vášho systému:

```
sudo zypper rm xf86-input-synaptics
```

2.2.5 AArch64: Z openSUSE Leap 42.1 na openSUSE Leap 42.3 bola zmenená veľkosť stránky

V openSUSE Leap 42.1 bola predvolená veľkosť stránky na platformách AArch64 64 kB. Pre openSUSE Leap 42.3 sa veľkosť stránky zmenila na 4 kB. To urobí starý Swap a súborové systémy Btrfs nepoužiteľnými.

Ak v súčasnej dobe používate openSUSE Leap 42.1 na AArch64, zvážte novú inštaláciu openSUSE Leap 42.3 namiesto zvýšenia verzie.

2.2.6 Systémy s radičmi CCISS môžu zlyhať pri štarte systému po prechode na vyššiu verziu

Ovládač pre radiče Compaq/HP Smart Array (CCISS) (cciss.ko) už nepodporuje niektoré radiče v predvolenom nastavení. Môže to viesť k tomu, že koreňový disk nebude detegovaný jadrom openSUSE Leap 42.3.

Na postihnutých systémoch môže byť ovládač CCISS nakonfigurovaný tak, aby sa vrátil k predchádzajúcemu správaniu a znovu detegoval radiče. Ak tak chcete urobiť, pridajte parameter jadra `cciss.cciss_allow_hpsa=0`.

3 Všeobecné

Táto časť obsahuje všeobecné problémy s openSUSE Leap 42.3, ktoré nezodpovedajú žiadnej inej kategórii.

3.1 Zastarané balíky

Nasledujúce balíky sú stále dodávané ako súčasť distribúcie, ale sú zastarané. Balíky existujú na podporu migrácie, ale ich použitie sa nedoporučuje a už nemusia dostávať aktualizácie. Balíky budú odstránené v ďalšej verzii distribúcie.

- lxdm: Neudržiavané, použite namiesto toho lightdm.
- mysql-community-server: Nemusí už dostávať údržbové a bezpečnostné opravy. Odporúčame migráciu na mariadb.
- ruby2.2-*: Len pre vývoj. Namiesto toho použite Ruby 2.1 or 2.4.
- ruby2.3-*: Len pre vývoj. Namiesto toho použite Ruby 2.1 or 2.4.
- uClibc: Neudržiavané.

Ak chcete skontrolovať, či už nie sú nainštalované balíky udržiavané: Uistite sa, že je nainštalovaný lifecycle-data-openSUSE a potom použite príkaz:

```
zypper lifecycle
```

3.2 Softvér KDE pre Personal Information Management (KDE PIM)

KDE PIM 4.x už nie je podporované pôvodným vývojom KDE, ale bolo ponechané v openSUSE Leap 42.2 spolu s KDE PIM 5, aby sa zabránilo narušeniu pracovných postupov používateľov a umožnenie jednoduchšej migrácie.

S openSUSE Leap 42.3 bol vypustený zásobník KDE PIM 4.x a je zahrnutý iba aktuálny, pôvodným vývojom podporovaný zásobník KDE PIM 5.

3.3 Žiadne uzamknutie obrazovky pri použití GNOME Shell, ale nie GDM

Pri použití GNOME Shell spolu s prihlasovacím manažérom iným než GDM, ako je napríklad SDDM alebo LightDM, obrazovka nebude prázdna alebo zamknutá. Navyše prepínanie používateľov bez nutnosti odhlásenia nie je možné.

Aby bolo možné uzamknúť obrazovku z GNOME Shell, povoľte GDM ako vášho správcu prihlásenia:

1. Uistite sa, že je nainštalovaný balík gdm.
2. Otvorte YaST a odtiaľ otvorte */etc/sysconfig Manager*.
3. Prejdite do *Desktop > Display manager > DISPLAYMANAGER*.
4. Do textového poľa zadajte gdm. Aby ste to uložili, kliknite na OK.
5. Reštartovať.

3.4 Podpora globálneho menu v KDE Plasma

S KDE Plasma 5.9 KDE opätovne zaviedlo podporu pre globálne menu známu z predchádzajúcich verzií KDE desktop.

V openSUSE Leap 42.3 je k dispozícii tiež plazmoid pre panel aplikačného menu.

Poznámka Aplikácie, ktoré nie sú Qt, sa môžu správať nesprávne

Aplikácie, ktoré nepoužívajú súpravu nástrojov Qt, nemusia podporovať globálne menu alebo sa budú správať nekorektne.

3.5 Prehrávanie mediálnych súborov MP3

Pri spustení openSUSE Leap 42.3 sú kodeky na prehrávanie mediálnych súborov MP3 teraz dodávané ako súčasť štandardného repozitára.

Ak chcete tento dekodér použiť v aplikáciách a frameworkoch založených na gstreamer, ako napríklad Rhythmbox alebo Totem, nainštalujte balík gstreamer-plugins-ugly.

3.6 Žiadna podpora pre písmo Type-1 v LibreOffice

LibreOffice 5.3 už nepodporuje staršie písmo Type-1 (prípady súborov `.afm` a `.pfb`). Väčšina používateľov by nemala byť týmto ovplyvnená, pretože sú k dispozícii aktuálne písmo buď vo formáte TrueType (`.ttf`) alebo OpenType (`.otf`) formátoch.

Ak ste týmto ovplyvnení, prevedte písmo Type-1 na podporovaný formát, ako napríklad TrueType a potom použite prevedené písmo. Konverzia je možná s aplikáciou FontForge (balík `fontforge`) Ktorý je súčasťou systému openSUSE. Informácie o skriptoch pre takéto konverzie nájdete na <https://fontforge.github.io/en-US/documentation/scripting/>.

4 Ďalšie informácie a spätná väzba

- Prečítajte si dokumenty `README` na médiu.
- Získajte podrobné informácie o zmenách konkrétneho balíka z jeho RPM:

```
rpm --changelog -qp FILENAME.rpm
```

Nahraďte `FILENAME` s názvom RPM.

- Chronologický záznam všetkých zmien vykonaných v aktualizovaných balíkoch nájdete v súbore `ChangeLog` v najvyššej adresárovej úrovni média.
- Ďalšie informácie nájdete na médiu v adresári `docu`.
- Dodatočnú alebo aktualizovanú dokumentáciu nájdete na <https://doc.opensuse.org/>.
- Najnovšie správy o produkte od openSUSE nájdete na <https://www.opensuse.org>.

Copyright © 2021 SUSE LLC

Ďakujeme, že používate openSUSE.

Tím openSUSE.